

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE
SPORAZUMA O SLOBODI KRETANJA DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA
IZMEĐU REPUBLIKE ALBANIJE, BOSNE I HERCEGOVINE, CRNE GORE,
REPUBLIKE KOSOVA, REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE I REPUBLIKE SRBIJE**

Podgorica, jun 2021.

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje sporazuma o slobodi kretanja državljana trećih država između Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Kosova, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Srbije sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA ZEMILJAMA UGOVORNICAMA

U okviru Berlinskog procesa, a u skladu sa Akcionim planom za zajedničko regionalno tržište 2021-2024 (Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Kosova, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Srbije), koji je usvojen na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020, vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o slobodi kretanja državljana trećih država između Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Kosova, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Srbije, potпадa pod komponentu V „Slobodno kretanje ljudi“.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Na Samitu lidera Zapadnog Balkana, održanog 10. novembra 2020. u Sofiji, dogovoren je jačanje ekonomске saradnje uspostavljanjem zajedničkog regionalnog tržišta (ZRT), zasnovanog na pravilima i standardima Evropske Unije, a u cilju povećanja aktivnosti i konkurentnosti ekonomija potpisnica, kao i dublje integracije regiona. Tom prilikom potpisana je Deklaracija o zajedničkom regionalnom tržištu i usvojen Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište, kojim je definisano osam komponenti, između ostalog i „sloboda kretanja ljudi“ koja predstavlja komponentu V istog. Ova komponenta podrazumijeva i zaključivanje sporazuma o slobodi kretanja državljana trećih država, s ciljem unaprjeđenja saradnje i u ovoj oblasti od značaja za privredu i nastojanjem da se međusobno olakšaju uslovi putovanja pojednostavljinjem administrativnih procedura za državljane trećih država.

Shodno navedenom i imajući u vidu da su regionalna saradnja i dobrosusjedski odnosi temeljne evropske vrijednosti i jedan od ključnih vanjskopolitičkih prioriteta Crne Gore, zaključivanje ovog sporazuma predstavlja značajan doprinos ekonomskom razvoju i imaće direktni uticaj na privredni rast, biti zamajac napretka i prosperiteta, a u isto vrijeme evropsku perspektivu regiona će učiniti bližom.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

- a.** uslovi za ulazak, kretanje i boravak državljana trećih država na teritoriji ugovornih strana vazdušnim, morskim i kopnenim putem;
- b.** uspostavljanje regionalnog informacionog sistema/sigurne baze podataka koja će se sastojati od svih informacija od značaja za nesmetanu primjenu ovog sporazuma, uključujući

spisak država čijim državljanima treba viza za ulazak na teritoriju ugovornih strana, kao i spisak onih država čijim državljanima nije potrebna viza i mogu ući na teritoriju svih potpisnica sa biometrijskim dokumentom (lična karta i pasoš);

c. uslovi pod kojima državljeni trećih država mogu da ulaze, kraće (do 90 dana) ili duže borave (najviše do 180 dana) na teritoriji svih ugovornih strana, u skladu sa Sporazumom;

d. usklađivanje vizne politike svih ugovornih strana prema državljanima trećih država sa krajnjim ciljem kreiranja jedinstvene vizne politike;

e. formiranje Komisije čiji je zadatak da organizuje, koordinira i nadgleda aktivnosti u vezi sa sprovođenjem ovog sporazuma.

Pregovore će moderirati Savjet za regionalnu saradnju (RCC).

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog Sporazuma nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu.

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje ovog Sporazuma zahtjeva izmjene i dopune Zakona o strancima i Uredbe o viznom režimu.

VII STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA O OPRAVDANOSTI ZAKLJUČIVANJA SPORAZUMA

U postupku pripreme predloga ove osnove za vođenje pregovora, zatraženo je mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova na početni nacrt sporazuma dostavljen od strane Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), koji se prilaže sa radnim prevodom.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Predlaže se da delegaciju za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma čine:

1. Branislav Karadžić, generalni direktor Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu u Ministarstvu vanjskih poslova, šef delegacije;
2. Miroslav Zeković, v. d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance u Ministarstvu unutrašnjih poslova, zamjenik šefa delegacije;
3. Mira Dašić, direktorica Direkcije za viznu politiku, prelete i tranzit u Ministarstvu vanjskih poslova, član delegacije;
4. Dragan Dašić, načelnik Direkcije za strance, migracije i readmisiju u Ministarstvu unutrašnjih poslova, član delegacije;
5. Ljiljana Janković, direktorica Direkcije za međunarodne ugovore u Ministarstvu vanjskih poslova, član delegacije;
6. Tamara Đukić, Direkcija za unapređenje turističkog ambijenta u Ministarstvu ekonomskog razvoja, član delegacije;
7. Darko Marković, pomoćnik načelnika Odsjeka za granične provjere u Upravi policije, član delegacije;
8. Biljana Božović, menadžer za međunarodnu saradnju u Nacionalnoj turističkoj organizaciji, član delegacije.

Tokom pregovora mogu se pozvati i drugi predstavnici institucija čije se učešće ocijeni kao potrebno.

Troškove pregovora snosiće Savjet za regionalnu saradnju.

Prilog: Početni nacrt sporazuma (na engleskom i radni prevod)

DRAFT AGREEMENT BETWEEN Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia and Serbia (hereinafter referred to as "Parties")

ON THE FREEDOM OF MOVEMENT OF THIRD-PARTY CITIZENS

EXPRESSING willingness for strengthening regional cooperation and mutual understanding, with the aim of contributing to economic development and increase of economic growth, investments and employment in the Western Balkans,

CONSIDERING the importance of free movement of people, with the aim of ensuring progress and economic prosperity,

TAKING INTO CONSIDERATION the Western Balkans Leaders Declaration on Common Regional Market - A catalyst for deeper regional economic integration and a stepping stone towards EU Single Market adopted at the Summit of the Western Balkans leaders under the framework of the Berlin Process, held in Sofia on 10 November 2020,

NOTING that no provision of this Agreement may be interpreted as to exempt the Parties from their respective rights and obligations under existing treaties, including their existing international, regional and bilateral agreements,

The Parties hereby agree as follows:

Subject matter of the Agreement

Article 1

This Agreement stipulates the conditions of entry, movement and stay of third-party citizens in the territory of the Parties to the Agreement using air traffic, sea and land.

Article 2

This Agreement also stipulates establishment of Regional Information System/Secure Data Base which will be composed of all information and data base relevant for smooth implementation of this agreement, namely:

- a) List of third countries whose citizens need visa to enter territory of all parties of this agreement;
- b) List of third countries whose citizens need no visa and can enter territory of all parties of this agreement with biometric documents (passport and ID card)

Parties will agree on modalities of maintenance of Information System/Secure Data Base by adopting IS Manual, as an Annex to this agreement.

Article 2

Third-party citizens are all persons who are not citizens of the signatory parties.

This Agreement shall apply to third-party citizens who, in accordance with the domestic legislation of all Parties to the Agreement, are subject to the same visa regime for entry into their territories [... Annex to this Agreement...].

The same visa regime referred to in paragraph 2 of this Agreement shall mean that:

- 1) a third-party citizen is not required to hold a visa to enter the territory of all the Parties to the Agreement with a valid travel document.
- 2) a third-party citizen is required to hold a visa to enter the territory of all the Parties to the Agreement.

Article 3

In order to exercise the right of entry, movement and stay of third-party citizens in the territory of the Parties to the Agreement, the Parties to the Agreement will develop an appropriate visa information system for the exchange of the above stated information, which will be available to the competent authorities.

Third-party citizens who are not required to hold a visa

Article 4

A third-party citizen who is not required to hold a visa to enter the territory of all Parties to the Agreement shall cross the border of one of the Parties to the Agreement with a valid personal document required by law for crossing the border.

Personal document referred to in paragraph 1 of this Article is a valid biometric travel document or identity card, which is, according to the domestic legislation of the Party to the Agreement, required by law for crossing the border.

The entry of third-party citizens who are not required to have a visa to enter the territory of all Parties to the Agreement shall be recorded in the unified information system referred to in Article 3 of this Agreement, to which the competent authorities of the Parties to the Agreement have access.

Article 5

Each Party to the Agreement reserves the right to reject entry of a third-party citizen referred to in Article 4 of this Agreement into its territory, in accordance with its domestic legislation.

Article 6

Third-party citizen referred to in Article 4 of this Agreement shall register the address at which he/she is staying in each Party to the Agreement, in accordance with the domestic legislation, and may stay in the territory of the Parties to the Agreement up to 90 days in total throughout a period of 180 days, counting from the date of the first entry into the territory of one of the Parties to the Agreement.

This Agreement shall not affect the rights and obligations arising from other international agreements concluded by the Parties to the Agreement.

If a third-party citizen wishes to stay in the territory of one of the Parties to the Agreement longer than the time referred to in paragraph 1 of this Article, he/she shall apply for a temporary stay in accordance with the domestic legislation of that Party to the Agreement.

An approved temporary stay in the territory of one of the Parties to the Agreement shall be valid in the territory of other Parties to the Agreement for up to 90 days from the date of entry into the territories of the other Parties to the Agreement, and if a third-party citizen wishes to exercise his/her right of temporary stay in the territory of one of the other Parties to the Agreement, within that period he/she shall apply for a temporary stay permit in accordance with the domestic legislation of that Party to the Agreement.

The competent authorities shall, through the unified information system referred to in Article 2 of this Agreement, exchange information on the fact of a previously approved temporary stay in one of the Parties to the Agreement, and this fact may, in addition to the general conditions stipulated for the approval of a temporary stay in accordance with domestic legislation, be taken into account when processing an application for a temporary stay, as Annex [...].

Third-party citizens who are required to hold a visa

Article 7

Third-party citizens who are required to hold a visa in order to enter the territory of all Parties to the Agreement may enter the territory of any Party to the Agreement on the basis of a valid visa issued by one of the Parties to the Agreement, in accordance with its domestic legislation.

Each Party to the Agreement reserves the right to reject entry of a third-party citizen referred to in paragraph 1 of this Article into its territory in accordance with domestic legislation, regardless of the visa issued.

Article 8

A third-party citizen who has been issued with a short-stay visa may stay in the territory of all Parties to the Agreement until the date indicated in the visa, or for up to 90 days in any 180-day period counting from the date of first entry into the territory of one of the Parties to the Agreement.

A short-stay visa cannot serve as the basis for applying for temporary stay in the territory of the Parties to the Agreement, unless otherwise provided in the domestic legislation of one of the Parties to the Agreement.

Article 9

On the basis of a long-stay visa issued by one of the Parties to the Agreement in accordance with its domestic legislation, a third-party citizen may stay in the territory of all Parties to the

Agreement until the date indicated in the visa, or for up to 180 days from the date of first entry into the territory of one of the Parties to the Agreement.

A third-party citizen with a long-stay visa may apply for temporary stay in the territory of any Party to the Agreement whereas his/her application shall be reviewed in accordance with the provisions of the domestic legislation of the Party to the Agreement where the application was submitted.

The third-party citizen referred to in Article 7, paragraph 1, of this Agreement shall register the address at which he/she is staying in each Party to the Agreement in accordance with the domestic legislation of that Party.

Information on visas issued to third-party citizens shall be entered into the information system referred to in Article 3 of this Agreement which can be accessed by the competent authorities of the Parties to the Agreement.

Article 10

A third-party citizen who, under the visa regime, is required to hold a visa to enter the territory of all Parties to the Agreement and who has been approved temporary stay in the territory of one Party to the Agreement by its competent authority, may enter the territory of other Parties to the Agreement on the basis of a residence permit without obtaining a visa and may stay in the territory of the Parties to the Agreement for up to 90 days from the date of entry into the territory of one of the Parties to the Agreement.

The third-party citizen referred to in paragraph 1 of this Article shall register the address at which he/she is staying in the territory of the other Party to the Agreement and may apply for temporary stay in the territory of that other Party to the Agreement, under the conditions prescribed by the domestic legislation of that Party.

If the third-party citizen referred to in paragraph 1 of this Article applies for temporary stay in the territory of one of the Parties to the Agreement, Article 6, paragraphs 4 and 5 of this Agreement, shall apply.

Cooperation development

Article 11

Expressing their readiness to strengthen regional cooperation and mutual understanding aimed at contributing to economic development and increase of economic growth and investments, the Parties to the Agreement agree to make efforts in the future to align their visa policies vis-à-vis third parties, the ultimate goal being their full alignment.

Relationship of the Agreement to other international treaties

Article 12

This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties to the Agreement arising from other international treaties.

Commission

Article 13

A Commission shall be established based on this Agreement tasked with organising, coordinating and monitoring activities related to the implementation of this Agreement.

Article 14

The Commission shall be composed of two representatives of each Party.

The work of the Commission shall be coordinated by the Regional Cooperation Council (RCC).

Article 15

The Commission shall meet at least once a year and shall report every six months to the Parties about the implementation of this Agreement.

Transitional and final provisions

Article 16

Anything which is not covered by this Agreement will be governed by the domestic legislation of the receiving Party.

In the course of their movement and stay in the territory of a Party to the Agreement third-party citizens shall abide by the domestic legislation of that Party.

Article 17

Each Party to the Agreement reserves the right, in accordance with its domestic legislation, to cancel the stay in its territory of a third-party citizen referred to in Article 2 hereof.

Article 18

The Parties to the Agreement agree that additional protocols may further regulate matters related to the entry, movement and stay of third-party citizens, including the information system referred to in Article 3 hereof, which are relevant to the implementation of this Agreement.

The protocols shall be concluded by the competent Party authorities of the Parties to the Agreement performing tasks related to the subject matter of this Agreement.

Article 19

This Agreement may be amended only with the consent of all Parties to the Agreement.

Article 20

The Parties agree that any disputes arising from the implementation of this Agreement shall be discussed at the level of the Commission. Article 21

This Agreement shall be subject to ratification or approval by the Parties to the Agreement in accordance with their own procedures. The Depositary of the Agreement shall be the [...].

This Agreement shall enter into force by 1 January 2022.

Article 19

If one Party to the Agreement cancels this Agreement, it shall cease to be effective only for that Party within 30 days from the date of delivery of the notification thereof.

Article 20

Accession to this Agreement and possible changes are possible only with the consent of all Parties to the Agreement.

The terms of accession shall be laid down in an accession agreement concluded between the Parties to the Agreement, on the one hand, and the Acceding Party, on the other.

Article 21

Done at _____ on _____ 2021, in English language, of which each Signatory shall retain one copy.

Done at _____ on _____ 2021

NACRT SPORAZUMA IZMEĐU Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova *, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije (u daljem tekstu „Strane“)

O SLOBODI KRETANJA DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA

IZRAŽAVAJUĆI spremnost za jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumijevanja, s ciljem doprinosa ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, investicija i zapošljavanja na zapadnom Balkanu

UZIMAJUĆI U OBZIR važnost slobodnog kretanja ljudi, u cilju osiguranja napretka i ekonomskog prosperiteta,

UZIMAJUĆI U OBZIR Deklaraciju lidera zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu - katalizator za dublju regionalnu ekonomsku integraciju i odskočna daska ka jedinstvenom tržištu EU usvojena na Samitu lidera zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, održanom u Sofiji 10. novembra 2020,

IMAJUĆI U VIDU da se nijedna odredba ovog sporazuma ne može tumačiti tako da izuzima strane od njihovih prava i obaveza prema postojećim ugovorima, uključujući njihove postojeće međunarodne, regionalne i bilateralne sporazume,

Strane se ovim dogovaraju o sledećem:

Predmet ugovora

Član 1

Ovim sporazumom utvrđeni su uslovi za ulazak, kretanje i boravak državljana trećih država na teritoriji ugovornih strana koristeći vazdušni, morski i kopneni put.

Član 2

Ovim sporazumom je takođe predviđeno uspostavljanje regionalnog informacionog sistema / sigurne baze podataka koja će se sastojati od svih informacija i baza podataka bitnih za nesmetanu primenu ovog sporazuma, i to:

- a) Spisak trećih država čiji državljeni trebaju vizu za ulazak na teritoriju svih strana ovog sporazuma;
- b) Spisak trećih država čiji državljeni ne trebaju vizu i mogu ući na teritoriju svih strana ovog sporazuma sa biometrijskim dokumentima (pasoš i lična karta)

Strane će se dogovoriti o modalitetima održavanja Informacionog sistema / Sigurne baze podataka usvajanjem Priručnika IS, kao aneksa ovom sporazumu.

Član 2

Državljeni trećih država su sva lica koja nisu državljeni strana potpisnica.

Ovaj sporazum se primjenjuje na državljane trećih država koji, u skladu sa domaćim zakonodavstvom svih strana u Sporazumu, podliježu istom viznom režimu za ulazak na svoje teritorije [... Prilog ovom Sporazumu ...].

Isti vizni režim iz stava 2. ovog sporazuma znači da:

1) državljanin treće države nije dužan da posjeduje vizu za ulazak na teritoriju svih ugovornih strana sa važećom putnom ispravom.

2) državljanin treće države mora imati vizu za ulazak na teritoriju svih strane Sporazuma.

Član 3

U cilju ostvarivanja prava ulaska, kretanja i boravka državnjana trećih država na teritoriji ugovornih strana, ugovorne strane će razviti odgovarajući informacioni sistem za razmenu viza za razmenu gore navedenih informacija, koji će biti na raspolaganju nadležnim organima.

Državljeni trećih država od kojih se ne zahtijeva da posjeduju vizu

Član 4

Državljanin treće države koji nije dužan da posjeduje vizu za ulazak na teritoriju svih ugovornih strana preći će granicu jedne od ugovornih strana sa važećim ličnim dokumentom koji je zakonom potreban za prelazak granice.

Lični dokument iz stava 1. ovog člana je važeća biometrijska putna isprava ili lična karta, koja je, prema domaćem zakonodavstvu potpisnice Sporazuma, zakonom potrebna za prelazak granice.

Ulazak državnjana trećih država za koje nije potrebna viza za ulazak na teritoriju svih potpisnica Sporazuma evidentiraće se u jedinstvenom informacionom sistemu navedenom u članu 3. ovog sporazuma, kojem će nadležni organi strana u sporazumu imati pristup.

Član 5

Svaka strana Sporazuma zadržava pravo da odbije ulazak državnjina treće države iz člana 4. ovog sporazuma na svoju teritoriju, u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom.

Član 6

Državljanin treće države iz člana 4. ovog sporazuma registrovaće adresu na kojoj boravi u svakoj od zemalja potpisnica Sporazuma, u skladu sa domaćim zakonodavstvom, i može boraviti na teritoriji strana ugovornica gore do ukupno 90 dana tokom perioda od 180 dana, računajući od datuma prvog ulaska na teritoriju jedne od ugovornih strana.

Ovaj sporazum neće uticati na prava i obaveze koje proizilaze iz drugih međunarodnih sporazuma koje su zaključile strane u sporazumu.

Ako državljanin treće države želi da ostane na teritoriji jedne od ugovornih strana duže od vremena navedenog u stavu 1. ovog člana, prijaviće se za privremenih boravak u skladu sa domaćim zakonodavstvom te države.

Odobreni privremeni boravak na teritoriji jedne od ugovornih strana važiće na teritoriji drugih ugovornih strana do 90 dana od datuma ulaska na teritorije ostalih ugovornih strana i ako: građanin treće strane želi da ostvari svoje pravo privremenog boravka na teritoriji jedne od ostalih ugovornih strana, u tom roku će podneti zahtjev za dozvolu privremenog boravka u skladu sa domaćim zakonodavstvom te strane u sporazumu.

Nadležni organi će, putem jedinstvenog informacionog sistema iz člana 2. ovog sporazuma, razmjenjivati informacije o činjenici prethodno odobrenog privremenog boravka u nekoj od ugovornih strana, a ta činjenica može, pored opštih uslova predviđenih za odobravanje

privremenog boravka u skladu sa domaćim zakonodavstvom, biti uzeta u obzir prilikom obrade zahtjeva za privremeni boravak, kao Aneks [...].

Državljeni trećih država koji moraju da posjeduju vizu

Član 7

Državljeni trećih država koji moraju da posjeduju vizu da bi ušli na teritoriju svih ugovornih strana mogu ući na teritoriju bilo koje ugovorne strane na osnovu važeće vize koju je izdala jedna od ugovornih strana, u skladu sa domaćim zakonodavstvom.

Svaka strana Sporazuma zadržava pravo da odbije ulazak državljanina treće strane iz stava 1. ovog člana na svoju teritoriju u skladu sa domaćim zakonodavstvom, bez obzira na izdatu vizu.

Član 8

Državljanin treće države kome je izdata viza za kratkoročni boravak može boraviti na teritoriji svih potpisnica Sporazuma do datuma naznačenog u vizi, ili do 90 dana u bilo kom periodu od 180 dana računajući od datuma prvog ulaska na teritoriju jedne od ugovornih strana.

Viza za kratkoročni boravak ne može poslužiti kao osnova za podnošenje zahteva za privremeni boravak na teritoriji potpisnica Sporazuma, osim ako nije drugačije predviđeno domaćim zakonodavstvom jedne od ugovornih strana.

Član 9

Na osnovu vize za dugoročni boravak koju je izdala jedna od ugovornih strana u skladu sa njenim domaćim zakonodavstvom, državljanin treće države može boraviti na teritoriji svih ugovornih strana do datuma navedenog u vizi, ili do 180 dana od dana prvog ulaska na teritoriju jedne od ugovornih strana.

Državljanin treće države sa dugoročnom vizom može da se prijavi za privremeni boravak na teritoriji bilo koje strane Sporazuma, dok će njegova / njena prijava biti razmotrena u skladu sa odredbama domaćeg zakonodavstva potpisnice Sporazuma kada bude podnijeta prijava.

Državljanin treće države iz člana 7 stav 1 ovog sporazuma registrovaće adresu na kojoj boravi u svakoj od zemalja potpisnica Sporazuma u skladu sa domaćim zakonodavstvom te strane.

Informacije o vizama izdatim državljanima treće strane unose se u informacioni sistem iz člana 3. ovog sporazuma kojem mogu da pristupe nadležni organi strana ugovornica.

Član 10

Državljanin treće države koji je u okviru viznog režima dužan da posjeduje vizu za ulazak na teritoriju svih ugovornih strana i kome je nadležni organ odobrio privremeni boravak na teritoriji jedne od ugovornih strana da uđe na teritoriju drugih ugovornih strana na osnovu dozvole boravka bez pribavljanja vize i može da boravi na teritoriji ugovornih strana do 90 dana od dana ulaska na teritoriju jedne od ugovornih strana u sporazumu.

Državljanin treće države iz stava 1 ovog člana registruje adresu na kojoj boravi na teritoriji druge ugovorne strane i može podnijeti zahtjev za privremeni boravak na teritoriji druge ugovorne strane, pod uslovima propisanim domaćim zakonodavstvom te strane.

Ako se državljanin treće države iz stava 1 ovog člana prijavi za privremeni boravak na teritoriji jedne od ugovornih strana, primjenjivaće se član 6 st. 4. i 5. ovog sporazuma.

Razvoj saradnje

Član 11

Izražavajući spremnost da ojačaju regionalnu saradnju i međusobno razumevanje s ciljem doprinosa ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta i investicija, strane Sporazuma slažu se da će u budućnosti uložiti napore na usklađivanju svoje vizne politike prema trećim stranama, krajnji cilj je njihovo potpuno poravnanje.

Odnos Sporazuma sa drugim međunarodnim ugovorima

Član 12

Ovaj sporazum neće uticati na prava i obaveze ugovornih strana koje proizilaze iz drugih međunarodnih ugovora.

Komisija

Član 13

Na osnovu ovog sporazuma osniva se komisija čiji je zadatak da organizuje, koordinira i nadgleda aktivnosti u vezi sa sprovođenjem ovog sporazuma.

Član 14

Komisija će se sastojati od po dva predstavnika svake Strane.
Radom Komisije koordiniraće Savjet za regionalnu saradnju (RCC).

Član 15

Komisija će se sastajati najmanje jednom godišnje i na svakih šest meseci izveštavaće strane o primjeni ovog sporazuma.

Prelazne i završne odredbe

Član 16

Sve što nije obuhvaćeno ovim sporazumom biće regulisano domaćim zakonodavstvom države prijema.

Tokom svog kretanja i boravka na teritoriji ugovorne strane, državljanini trećih država će se pridržavati domaćeg zakonodavstva te strane.

Član 17

Svaka strana Sporazuma zadržava pravo, u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom, da otkaže boravak na svojoj teritoriji državljanina treće države iz člana 2 ovog sporazuma.

Član 18

Strane u sporazu saglasne su da dodatni protokoli mogu dalje regulisati pitanja u vezi sa ulaskom, kretanjem i boravkom državljanina trećih država, uključujući informacioni sistem iz člana 3 ovog sporazuma, koji su relevantni za sprovođenje ovog sporazuma.

Protokole će zaključivati nadležni organi strana potpisnice Sporazuma izvršavajući zadatke u vezi sa predmetom ovog sporazuma.

Član 19

Ovaj sporazum može se izmijeniti samo uz saglasnost svih strana u sporazumu.

Član 20

Strane se slažu da će se o svim sporovima koji proizilaze iz primjene ovog sporazuma raspravljati na nivou Komisije.

Član 21

Ovaj sporazum podliježe ratifikaciji ili odobrenju ugovornih strana u skladu sa njihovim sopstvenim postupcima. Depozitar Sporazuma je [...].

Ovaj sporazum stupa na snagu 1. januara 2022.

Član 19

Ako jedna strana Sporazuma otkaže ovaj Ugovor, on prestaje da važi samo za tu stranu u roku od 30 dana od dana dostave obavještenja o njemu.

Član 20

Pristupanje ovom sporazumu i moguće promjene moguće su samo uz saglasnost svih ugovornih strana.

Uslovi pristupanja utvrđiće se sporazumom o pristupanju zaključenim između strana u sporazu, s jedne strane, i strane pristupnice, s druge strane.

Član 21

Sastavljeno u _____ 2021. godine, na engleskom jeziku, od kojih će svaki potpisnik zadržati po jedan primerak.

Sastavljeno u _____ 2021